

آیین نامه ضوابط

ثبت نام و آزمون های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی

به حافظان قرآن کریم

سازمان دارالتقرآن الکریم

مطابق با آخرین تغییرات صورت گرفته
بر اساس جلسات شورای تخصصی ارزیابی حافظان
تا پایان سال ۱۳۹۷

ضوابط آزمون‌های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم

بر اساس مصوبه جلسه (۵۷۳) شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ (۸/۹/۸۴) و به منظور ساماندهی و تسهیل خدمت‌رسانی دستگاه‌های اجرایی کشور به حافظان کلام وحی؛ سازمان دارالقرآن‌الکریم با همکاری ادارات کل تبلیغات اسلامی سراسر کشور، آزمون‌های «ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم» را طبق توضیحات و ضوابط ذیل اجرا می‌نماید.

الف- درجات اعطائی و شرایط لازم:

درجه تخصصی	عنوان	شرایط لازم
۱	استاد حفظ قرآن (همتراز دکتری)	حافظ ممتاز قرآن، آشنا به تفسیر و علوم قرآنی و دارای ۱۰ سال سابقه تدریس و تربیت حافظان قرآن کریم
۲	حافظ ممتاز قرآن (همتراز فوق لیسانس)	تسلط بر تلاوت مرتل کل قرآن از حفظ، ترجمه آیات و مفردات قرآن
۳	حافظ کل قرآن (همتراز لیسانس)	تسلط بر خواندن کل قرآن از حفظ همراه با درک معنای آیات
۴	حافظ ۲۰ جزء قرآن (همتراز فوق دیپلم)	تسلط بر خواندن ۲۰ جزء پیوسته قرآن از حفظ، همراه با درک معنای آیات
۵	حافظ ۱۰ جزء قرآن (همتراز دیپلم)	تسلط بر خواندن ۱۰ جزء پیوسته قرآن از حفظ، همراه با درک معنای آیات

ب- شرایط عمومی ثبت نام:

۱- حفظ حداقل (۱۰) جزء پیوسته قرآن کریم

۲- داشتن تابعیت ایرانی

ج- مدارک لازم جهت ثبت نام:

۱- تصویر صفحه اول شناسنامه

۲- تصویر کارت شناسایی ملی

۳- تصویر عکس متقاضی با زمینه روشن

۴- تصویر مدارک معافیت از آزمونها (در صورت وجود)

تذکرات مهم:

۱- تبعات ناشی از هرگونه اشکال (عدم صحت اطلاعات فرم ثبت نام، ناقص بودن مدارک، بزرگ یا ...) در مدارک ارسالی، بر عهده فرد ثبت نام کننده خواهد بود.

۲- در صورت قبولی در هر یک از رشته‌ها، ارسال رونوشت شناسنامه و کارت ملی به همراه یک قطعه عکس پشت نویسی شده ضروری خواهد بود و امکان استفاده از اسکن ارسالی در مدارک و گواهینامه‌های نهایی، وجود نخواهد داشت.

د- زمان ثبت نام:

به طور معمول هر ساله از طریق جدول زمان‌بندی و تقویم زمانی آزمونها در ابتدای ثبت نام هر سال اعلام خواهد شد.

و- اطلاعات آزمونها :

مرحله	عنوان آزمون	نوع آزمون	محل برگزاری آزمون	زمان آزمون
اول	ترجمه و حفظ قرآن (ویژه همه رشته ها)	کتبی (چهار گزینه ای)	ادارات کل تبلیغات اسلامی استانها	اردیبهشت ماه هر سال
دوم	حفظ (ویژه همه رشته ها)	شفاهی	ادارات کل تبلیغات اسلامی استانها	مردادماه هر سال
سوم	ترجمه آیات و مفردات (ویژه حافظان کل مجاز)	کتبی (چهار گزینه ای)	سازمان دارالقرآن الکریم (تهران)	دی ماه هر سال
چهارم	تفسیر و علوم قرآنی (ویژه حافظان کل مجاز)	کتبی (چهارگزینه ای و تشریحی)	سازمان دارالقرآن الکریم (تهران)	متعاقباً اعلام می شود

تذکر ۱: شرط ورود به هر مرحله از آزمونها، قبولی در مرحله قبل از آن می باشد.

تذکر ۲: حضور متقاضیان دریافت مدارک درجات ۳، ۴ و ۵ در مراحل اول و دوم آزمون، متقاضیان دریافت مدرک درجه ۲ در مراحل اول، دوم و سوم و متقاضیان دریافت مدرک درجه ۱ در تمامی مراحل آزمون جدول مذکور الزامی است.

هـ شرایط معافیت از آزمونها :

ردیف	عنوان معافیت	نوع معافیت	توضیحات
۱	-مدرک کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی (گرایش علوم قرآن و حدیث) -مدرک سطح سه حوزه علمیه (رشته علوم قرآنی و تفسیر)	معاف از آزمون مرحله اول (درک مفاهیم و حفظ قرآن)	جهت کسب مدارک درجات ۳ و ۴ و ۵
۲	دارندگان رتبه های اول تا پنجم سه دوره ی قبل از آزمون هر سال در مسابقات بین المللی حفظ جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها و مسابقات کشوری اوقاف و امور خیریه، نیروهای مسلح و ملی دانشجویان. تبصره ۱: افراد فوق به استثنای دارندگان رتبه در مسابقات نیروهای مسلح از شرکت در آزمون مرحله دوم (شفاهی) برای دریافت مدرک درجات ۱ و ۲ نیز معاف هستند. تبصره ۲: افراد مذکور حداکثر در دو دوره می توانند از این امتیاز استفاده نمایند.	معاف از آزمون مرحله دوم (شفاهی حفظ قرآن)	جهت کسب مدارک درجات ۱، ۲، ۳ و ۴ و ۵
۳	دارندگان مدرک حفظ مربوط به اعطای مدرک کارشناسی و بالاتر (از وزات علوم تحقیقات و فناوری)	معاف از آزمون مرحله دوم (شفاهی حفظ قرآن)	جهت کسب مدارک درجه ۳ و ۴ و ۵
۴	قبول شدگان در هر یک از مراحل آزمون دوره گذشته، به شرط عدم درخواست ارتقای درجه، از شرکت مجدد در آزمون آن مرحله معاف هستند.		

تبصره ۱: پذیرش معافیت های مذکور (ردیف ۱ تا ۴) از سوی دبیرخانه اعطای مدرک به حافظان منوط به اسکن و ارسال مدرک یا نامه تأییدیه سازمان مربوطه در زمان ثبت نام بوده و به درخواست های پس از اتمام ثبت نام ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تبصره ۲: ضروری است کلیه افراد مشمول موارد فوق نیز همچون سایر متقاضیان، در فرآیند ثبت نام شرکت نمایند.
متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانند در مهلت ثبت نام از ساعت ۹ الی ۱۲ با شماره تلفن (۰۲۱-۶۶۹۵۶۰۶۸) تماس حاصل فرمایند.

تبصره ۳: حضور در جلسه آزمون، استفاده از شرایط معافیت را برای داوطلب از بین می برد.

آیین نامه و ضوابط آزمون‌های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله اول (کتبی)

- ۱- هر جزء شامل ۵ سؤال (چهار سؤال ترجمه و یک سؤال حفظ) بوده و هر سؤال یک امتیاز خواهد داشت.
- ۲- سؤالات به صورت کتبی، و چهارگزینه ای بوده و حد نصاب قبولی آزمون مرحله اول به شرح جدول ذیل است:

ردیف	رشته	تعداد سؤالات	امتیاز دریافتی	نتیجه
۲	۱۰ جزء	۵۰	۳۵ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۱۰ جزء
۳	۲۰ جزء	۱۰۰	۷۰ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۲۰ جزء
۴	۳۰ جزء	۱۵۰	۱۰۵ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۳۰ جزء (صرفاً جهت دریافت مدرک درجه ۳)
۵			۱۳۰ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۳۰ جزء (جهت دریافت مدارک درجات (۳، ۲، ۱))

- ۳- هر پاسخ صحیح یک نمره داشته و هر ۳ پاسخ غلط یک نمره منفی خواهد داشت.
- ۴- در صورت قبولی در آزمون مرحله اول سال گذشته به شرط عدم تغییر رشته و ارتقاء درجه، فرد به مدت یکسال از این مرحله معاف می‌باشد.
- ۵- معافیت‌های مربوط به این مرحله در جدول صفحه ۳ اشاره شده است.

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله دوم (شفاهی)

- در این مرحله که به صورت شفاهی برگزار می‌شود، صحت و کیفیت حفظ حافظان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.
- ۱- سؤالات به صورت شفاهی و هشت سطری (بر اساس قرآن‌های ۱۵ سطری) پرسیده خواهد شد.
  - ۲- معافیت‌های مربوط به این مرحله در جدول صفحه ۳ اشاره شده است.
  - ۳- حد نصاب قبولی در آزمون مرحله دوم به شرح جدول ذیل است:

ردیف	رشته	عنوان مدرک تخصصی	تعداد سؤال	حسن حفظ			تجوید			صوت و لحن			وقف و ابتداء		
				کل نمره	حد نصاب	تک ماده	کل نمره	حد نصاب	تک ماده	کل نمره	حد نصاب	تک ماده	کل نمره	حد نصاب	تک ماده
۱	۱۰ جزء	۵	۵	۱۰۰	۸۰	*	۵۰	۳۰	۲۷	۲۰	۱۰	۹	۳۰	۲۰	۱۸
۲	۲۰ جزء	۴	۷	۱۰۰	۸۰	*	۵۰	۳۰	۲۷	۲۰	۱۰	۹	۳۰	۲۰	۱۸
۳	۳۰ جزء	۳	۱۰	۱۰۰	۸۰	*	۵۰	۳۰	۲۷	۲۰	۱۰	۹	۳۰	۲۰	۱۸
۴	۳۰ جزء	۲													
۵	۳۰ جزء	۱													

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله سوم (ترجمه و مفردات) – ویژه حافظان کل

- ۱- این مرحله از آزمون صرفاً ویژه حافظانی است که حد نصاب های لازم را در آزمون های مراحل اول و دوم کسب نموده اند.
- ۲- در این مرحله از آزمون از هر جزء قرآن کریم، ۶ سؤال شامل چهار سؤال ترجمه و دو سؤال مفردات به صورت کتبی و چهارگزینه‌ای طراحی خواهد شد.
- ۳- حد نصاب قبولی در آزمون مرحله سوم به شرح جدول ذیل است:

تعداد کل سؤالات	امتیاز	نتیجه
۱۸۰ سؤال شامل	۱۴۰ تا ۱۴۹	حائز دریافت مدرک درجه ۲
۱۲۰ سؤال ترجمه و ۶۰ سؤال مفردات (هر سؤال یک امتیاز)	۱۵۰ به بالا	راهیابی به آزمون مرحله چهارم (در صورت داشتن ۱۰ سال سابقه تدریس حفظ)

۴- هر پاسخ صحیح یک نمره داشته و هر ۳ پاسخ غلط یک نمره منفی خواهد داشت.

۵- منبع سؤالات:

- مفردات: کتاب قاموس قرآن، تألیف سید علی اکبر قرشی، انتشارات دارالکتب الاسلامیه
- ترجمه: ترجمه آیت الله مکارم شیرازی

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله چهارم (تفسیر و علوم قرآنی) – ویژه حافظان کل

- ۱- احراز سوابق ۱۰ ساله تدریس در زمینه آموزش حفظ قرآن کریم (طبق چرخه کاری بررسی سوابق ۱۰ ساله)
- نکته:** بعد از تأیید سوابق ۱۰ ساله توسط شورای کارشناسی، به افراد تأیید شده شش ماه فرصت مطالعه داده خواهد شد و زمان و مکان دقیق این مرحله طبق نامه رسمی به اطلاع ایشان خواهد رسید.
- ۲- سؤالات به صورت کتبی (تشریحی و چهارگزینه‌ای) و به شرح جدول ذیل است:

حد نصاب امتیاز قبولی	تعداد کل سؤالات	سؤالات تشریحی تفسیر	سؤالات تشریحی علوم قرآنی	سؤالات چهارگزینه‌ای تفسیر	سؤالات چهارگزینه‌ای علوم قرآنی
۷۵ به بالا	۷۵ سؤال (۱۰۰ امتیاز)	۲۰ سؤال (۴۰ امتیاز)	۵ سؤال (۱۰ امتیاز)	۴۰ سؤال (۴۰ امتیاز)	۱۰ سؤال (۱۰ امتیاز)

۳- هر سؤال تستی یک امتیاز و امتیاز سؤالات تشریحی متغیر می باشد.

۴- هر ۳ پاسخ غلط (در بخش سؤالات چهارگزینه‌ای) یک نمره منفی خواهد داشت.

۵- منبع سؤالات علوم قرآنی: کتاب علوم قرآنی، تألیف آیت الله معرفت، انتشارات سمت

۶- منبع سؤالات تفسیر: تفسیر نمونه (تألیف آیت الله مکارم شیرازی) بدون نکات تفسیری شامل سؤار:

حمد، بقره، آل عمران، نساء، مائده، انفال، توبه، هود، یوسف، اسراء، نحل، مومنون، احزاب، حجرات، انسان، یس، لقمان، قیامه، صف، جمعه، منافقون، تغابن، روم، عنکبوت، دخان، واقعه، ملک، الرحمن، حشر، حدید و جزء سی ام قرآن کریم